

## Lozan Antlaşması

### Lozan Konferansı'nda Alınan Önemli Kararlar

#### Sınırlar

**Suriye Sınırı :** 20 Ekim 1921 tarihli Ankara Antlaşması'nda belirlenen sınırlar kabul edilmiştir.

**Irak Sınırı :** Musul-Kerkük sorunundaki anlaşmazlıktan dolayı sınır belirlenememiştir. Sınırın daha sonra TBMM ile İngiltere arasında yapılacak ikili görüşmelerle belirlenmesine karar verilmiştir.

#### Boğazlar

- Boğazların idaresi, başkanlığını bir Türk'ün yapacağı uluslararası komisyona bırakılmıştır.
- Boğazların her iki yakasında 20'şer km'lik askerden arındırılmış bölge oluşturulmuştur.
- Oluşturulan askersiz bölgeye olağanüstü bir durum yaşandığında Türkiye'nin asker sokabileceği kararlaştırılmıştır.
- Boğazlardan ticaret gemilerinin serbestçe geçmesine karar verilmiştir. Savaş gemilerine ise tonaj sınırlaması getirilmiştir.
- İstanbul'daki işgal güçlerinin şehri bir buçuk ay içerisinde boşaltmaları kararlaştırılmıştır.

#### Kapitülasyonlar

Lozan'ın en çok tartışılan konusu, hiç taviz verilmeden çözülmüş ve kapitülasyonlar kesin olarak kaldırılmıştır.

#### Ermenistan Sorunu

Sevr Antlaşması ile Doğu Anadolu'da kurulmasına karar verilen Ermeni Devleti'nin kuruluşundan vazgeçilmiş ve bölgenin Türk toprağı olduğu kabul edilmiştir.

#### Adalar

Oniki Ada İtalyanlara, Bozcaada ve Gökçeada Çanakkale Boğazı'nı kontrol ettiği için TBMM'ye, diğer Ege adaları ise Yunanistan'a verilmiştir. Yunanistan'ın Anadolu kıyılarına yakın olan adaları askeri amaçları için kullanması yasaklanmıştır.

#### Borçlar

- Duyun-u Umumiye (Genel Borçlar İdaresi) kaldırılacaktır.
- Osmanlı Devleti'nden ayrılan devletlere Osmanlı borçlarından hisse verilecektir.
- Osmanlı borçlarının büyük bölümünü TBMM ödeyecektir.
- Borçlar Türk lirası olarak ve taksitler halinde ödenecektir.

#### Azınlıklar

XIX. yüzyıl başlarından beri Türkiye'nin başını ağrıtan azınlıklar sorunu Türkiye'deki bütün azınlıkların Türk vatandaşı kabul edilmesi ile çözümlenmiştir. Azınlıklara, Türk vatandaşlarına tanınan tüm haklar tanınmış, ayrıcalıkları ise kaldırılmıştır. Türkiye'deki en kalabalık azınlık durumunda bulunan Rumların İstanbul'dakiler hariç Yunanistan'a gönderilmesi kararlaştırılmıştır. Buna karşılık Batı Trakya hariç Yunanistan'da yaşayan Türklerin Türkiye'ye gönderilmesine karar verilmiştir.

#### Yabancı Okullar

Türkiye'deki yabancı okulların bağılı bulunacakları rejim Lozan'da bir esasa bağlanmıştır. Buna göre yabancı okullar Türk kanunlarına ve diğer okulların bağılı bulundukları tüzük ve yönetmelik hükümlerine uyacaklardır. Türk Hükümeti bu okulların öğrenimini düzenleyecektir.

### **Savaş Tazminatı**

Kurtuluş Savaşı'nın en büyük sorumlusu durumunda bulunan, Anadolu'nun büyük bir bölümünü tahrip eden ve Türk milletini iki yıl boyunca savaş felaketi ile karşı karşıya bırakan Yunanistan savaş tazminatı olarak Karaağaç'ı Türkiye'ye bırakmıştır.

### **Patrikhane**

I. Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı boyunca azınlıklar ve dış güçlerle birlikte hareket eden Fener Patrikhanesi'nin, yabancı kiliselerle ilişki kurmaması şartı ile Türkiye'de kalması kabul edilmiştir.